

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

**НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**
професорсько-викладацького складу
22–23 квітня 2020 р.

Збірник наукових праць
професорсько-викладацького складу академії
за підсумками науково-дослідної роботи в 2019 році

Полтава 2020

Редакційна колегія:

Аранчій В. І., ректор академії, кандидат економічних наук, професор.

Горб О. О., проректор з науково-педагогічної, наукової роботи, професор кафедри екології збалансованого природокористування та захисту довкілля, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Галич О. А., декан факультету економіки та менеджменту, директор Навчально-наукового інституту економіки та бізнесу, професор кафедри інформаційних систем та технологій, кандидат економічних наук, доцент.

Дорогань-Писаренко Л. О., декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень, кандидат економічних наук, доцент.

Дудніков І. А., декан інженерно-технологічного факультету, професор кафедри галузеве машинобудування, кандидат технічних наук, доцент.

Кулинич С. М., декан факультету ветеринарної медицини, професор кафедри хірургії та акушерства, доктор ветеринарних наук, професор.

Маренич М. М., декан факультету агротехнологій та екології, професор кафедри селекції, насінництва і генетики, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Опара М. М., фахівець відділу з питань інтелектуальної власності, професор кафедри землеробства і агрохімії ім. В. І.Сазанова, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Поліщук А. А., декан факультету технології виробництва та переробки продукції тваринництва, доктор сільськогосподарських наук, професор.

Чайка Т. О., начальник редакційно-видавничого відділу, кандидат економічних наук.

Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2019 році (м. Полтава, 22-23 квітня 2019 року). – Полтава : РВВ ПДАА, 2020. –с.

РОЗВИТОК ІНСТИТУТІВ СПІЛЬНОГО ІНВЕСТИВАННЯ В УКРАЇНІ

Бражник Л.В.,
кандидат економічних наук, доцент

Одним із пріоритетних завдань, які стоять перед Україною на сучасному етапі, є збільшення темпів економічного зростання, що потребує залучення якомога більшої кількості інвестицій у різні галузі національної економіки. У країнах з розвинутою ринковою економікою особлива увага присвячується процесу залучення компаніями з управління активами (КУА) коштів юридичних та фізичних осіб з метою їх подальшого інвестування у високоліквідні активи з метою отримання прибутку. Створення сприятливого, стабільного та безпечного середовища для інвесторів полягає у забезпеченні прозорості функціонування ІСІ, закріпленні ефективних механізмів захисту прав та інтересів інвесторів.

Динаміка зміни кількісного складу КУА на ринку цінних паперів свідчить про збільшення їх кількості до фінансової кризи 2008 року та поступове зменшення до кінця аналізованого періоду. Зокрема, кількість КУА досягла свого піку у 2008 році – 411 компаній, у порівнянні до 2019 року скоротилась на 28,5% (рис. 1).

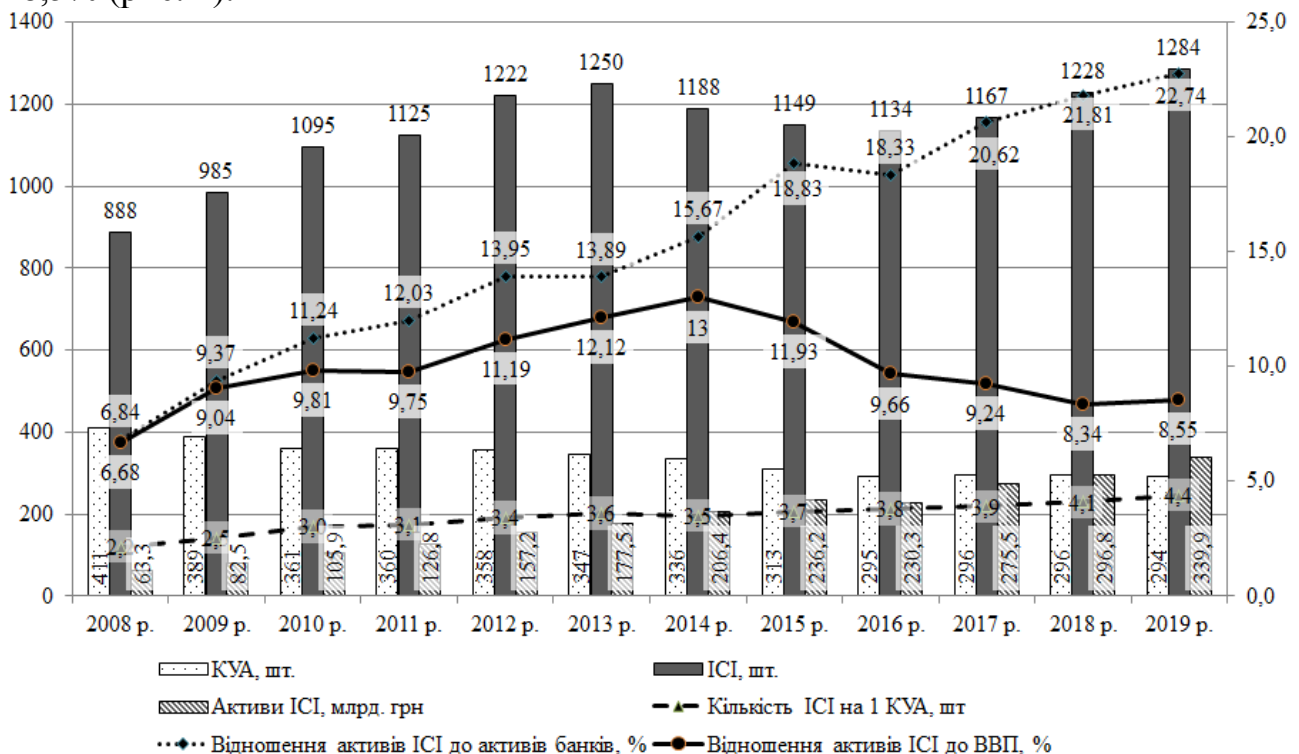

Рис. 1. Динаміка діяльності КУА та ІСІ в Україні

Джерело: складено автором за даними звітів УАІБ, Державної служби статистики, НБУ [1, 2, 3]

Відповідно така тенденція відобразилась позитивно на показнику кількості ІСІ на 1 КУА, яких у 2019 році порівняно з 2008 роком зріс на 2,2, тобто

вдвічі та становив 4,4 шт., що є незначним, оскільки дохід КУА формується перш за все за рахунок винагороди ІСІ, які знаходяться в її управлінні. Відтак зменшення кількості інституцій з управління активами одночасно із ростом кількості інвестиційних фондів свідчить про «масштабування ринку» та дозволяє йому звільнитись від дрібних, неконкурентоспроможних компаній з управління активами.

Додатковим підтвердженням низького рівня розвитку сфери колективного інвестування в Україні є незначні частки активів ІСІ відносно активів банківських установ та обсягу ВВП країни.

Сукупні загальні активи ІСІ у 2019 р., становили 339,9 млрд. грн. В цілому динаміка за досліджуваний період була позитивною та лише у 2016 році вперше скоротилися порівняно з 2015 роком на 2,5%. Проте у порівнянні з ВВП України тенденція до зменшення та у 2019 році становила 8,55%, тоді як у країнах Західної Європи та США цей показник варіює від 30% до 100%. Відношення активів ІСІ до активів банків є вкрай незначним (22,74% у 2019 р.), порівнюючи з США таке відношення наближається до 97%, проте динаміка показника позитивна.

Сьогодні ж діяльність значної частини КУА та ІСІ характеризується низьким рівнем рентабельності. Системними проблемами на ринку цінних паперів й надалі залишаються проблеми з ліквідністю фінансових активів, дефіцит інвестиційних ресурсів та схильність торгівлі фінансовими активами до системних ризиків. Проблеми перш за все стосуються відкритих та інтервальних паївових інвестиційних фондів, вкладення в яких здійснюють в основному фізичні особи.

Низький рівень охоплення населення країни послугами у сфері управління фінансовими активами частково можна пояснити наявною регіональною асиметрією охоплення цих послуг.

Підсумовуючи вище проведене дослідження, можна зробити висновок, що ефективному розвитку ІСІ в Україні перешкоджає ряд причин, основними з яких є низький рівень капіталізації ринку цінних паперів, недосконала нормативна база та відсутність ліквідних фінансових інструментів. Натомість погіршення соціально-економічної ситуації в країні обумовлює зниження інвестиційної активності населення на фоні зменшення їх доходів. Наразі в Україні сформовані основи розвитку інститутів спільного інвестування, проте вони знаходяться ще на досить низькому рівні у порівнянні з аналогами в розвинених країнах, тому й не можуть виконувати покладених на них інвестиційних функцій.

Список використаних джерел:

1. Аналітичний огляд ринку управління активами в Україні. Українська асоціація інвестиційного бізнесу. URL : <http://www.uaib.com.ua> (дата звернення 03.04.2020).
2. Державна служба статистики України / Офіційний сайт. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 03.04.2020).
3. Національний банк України. / Офіційний сайт. URL : <https://bank.gov.ua> (дата звернення 03.04.2020).

Наукове видання

**НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
професорсько-викладацького складу
22 – 23 квітня 2020 р.**

**Збірник наукових праць
професорсько-викладацького складу академії
за підсумками науково-дослідної роботи в 2019 році**

Підп. до друку 22.04.2020. Формат 60х90 1/16.
Ум. друк. арк. 29,1. Обл.-вид. арк. 26,9.
Гарнітура Times New Roman Cyr.

Редакційно-видавничий відділ Полтавської державної аграрної академії
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №2174 від 26.04.2005 р.
Адреса: 36003, м. Полтава, вул. Сковороди, 1/3.